

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ

Горева Є.Ю., викладач кафедри права

Уже більше восьми років триває обговорення проекту Трудового кодексу України, тому що у нині чинний Кодекс законів про працю за час його існування внесено понад 250 змін і доповнень. Але ці зміни і доповнення не відповідають сучасним політичним, економічним, соціальним умовам. Ми б хотіли звернути увагу лише на одне питання, що стосується матеріальної відповідальності у проекті ТК. Стаття 409 проекту ТК "Розміри матеріальної відповідальності" дає підстави стверджувати, що за нормою ч. 1 цієї статті, котра передбачає санкцію, середня місячна заробітна плата, працівник відшкодуватиме не пряму дійсну шкоду, яка обмежується середньомісячною заробітною платою, а нестиме обтяження в розмірі середньомісячної заробітної плати. Така норма, на наш погляд антиконституційна, оскільки позбавляє працівника засобів до існування. Чинне законодавство України вже тривалий час передбачає вилучення правила про розміри відшкодування. Так, ст. 134 КЗпП України, котрою визначено дев'ять випадків повної матеріальної відповідальності працівника, змінювалася в бік зменшення з моменту ухвалення закону п'ять разів. Як зазначає вчений-юрист Щербина В.С. ст. 410 проекту ТК містить десять випадків притягнення працівника до повної матеріальної відповідальності. А пункт 1 зазначеної статті містить норму, якою передбачено повну матеріальну відповідальність для працівників не тільки у випадках, перелічених ст. 411 проекту ТК, коли відповідно до закону укладено письмовий договір про взяття працівником на себе повної матеріальної відповідальності, а й тоді, коли до трудового договору не включено такої умови.

Це фактично означає, що роботодавцеві надається можливість безперешкодно обумовлювати повну матеріальну відповідальність для будь-якого працівника.

На наш погляд, норми ст. 410, 411 проекту ТК України слід привести до Конституційних норм про майнові права громадян України.